

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-105/20 - 1

Asia C-105/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

27.2.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunal du travail de Nivelles (Belgia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

3.2.2020

Kantaja:

UF

Vastaaja:

Union Nationale des Mutualités Libres (Partenamut) (UNMLibres)

Tribunal du travail du Brabant wallon

**Division Nivelles (Vallonian Brabantin työoikeudellisten asioiden alioikeus,
Nivellesin jaosto, Belgia)**

5. jaosto

Päätös [alkup. s. 2]

Asiassa:

UF, [– –]

kantajana ja kantajana pakollisessa väliintulossa,

[– –]

vastaan

**1. A.S.B.L. PARTENA, Assurances Sociales pour Travailleurs
Indépendants,**

[– –]

ensimmäisenä vastaajana,

[– –]

**2. INSTITUT NATIONAL D'ASSURANCES SOCIALES POUR
TRAVAILLEURS INDÉPENDANTS (INASTI),**

[– –]

toisena vastaajana,

[– –]

ja vastaan

**UNION NATIONALE DES MUTUALITÉS LIBRES (PARTENAMUT),
(UNMLIBRES),** pakollisen sairaus- ja työkyvyttömyysvakuutuksen alalla
tunnustettu vakuutuslaitos, [– –] jäljempänä UNML tai PARTENAMUT,

vastaajana pakollisessa väliintulossa,

[– –]

* * *

[alkup. s. 3]

I MENETTELYYN LIITTYVIÄ TIETOJA

[– –] [kansallinen menettely]

II KANTEEN KOHDE

UF vaati 23.10.2006 nostamallaan kanteella, että ASBL PARTENA, UNMLIBRES (jonka alaisuuteen PARTEMUT kuuluu) ja INASTI velvoitetaan yhteisvastuullisesti [– –] maksamaan 2 041,91 euroa itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettävänä kiinteämääräisenä äitiysavustuksena.

[– –] [oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen velvoittamista koskeva vaatimus]

III TOSISEIKAT [– –]

[– –]

– [– –] [alkup. s. 4]

– Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on toisenlaisessa kokoonpanossa 11.5.2017 tekemällään päätöksellä:

– [– –]

– [– –] esittänyt Euroopan unionin tuomioistuimelle kaksi ennakkoratkaisukysymystä [– –].

– [pääotosaan sisältyvien kysymysten kanssa identtisten ennakkoratkaisukysymysten esitys].

– [alkup. s. 5]

– Euroopan unionin tuomioistuin totesi 5.10.2017 [määräys 5.10.2017, EUVL, C-321/17, ei julkaistu, EU:C:2017:741], että ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi seuraavista syistä:

– Pääasian tosiseikat on esitetty hyvin puutteellisesti. [– –]

– Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä ei kerrota syitä, joiden perusteella UF:lla ei olisi oikeutta saada kiinteämääräistä

avustusta itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitetusta äitiysvakuutuksesta.

- Pääasiaa koskevat oikeussäännöt[:] ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa kysymyksissään 20.7.1971 annettuun kuninkaan päätökseen. Se ei kuitenkaan esitä päätöksessään mainittuun kuninkaan päätökseen sisältyvien sellaisten säännösten sisältöä, joita pääasiassa voitaisiin soveltaa.
- Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei esitä tarpeeksi täsmällisesti ja selkeästi syitä, joiden perusteella mainittu tulkinta on sen mielestä välttämätön tai tarpeellinen pääasian ratkaisemiseksi. Unionin oikeuden ja pääasiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välistä yhteyttä ei myöskään ole selvitetty.

Unionin tuomioistuin on todennut seuraavaa: ”On kuitenkin todettava, että ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella säilyy mahdollisuus uuden ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen, jos se pystyy toimittamaan unionin tuomioistuimelle kaikki tiedot, jotka unionin tuomioistuin tarvitsee asian ratkaisemiseksi (ks. vastaavasti määräys 12.5.2016, *Security Service ym.*, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).”

- UF pyysi 28.12.2018 asian selvittämistä ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa ja tarkensi, että ennakkoratkaisukysymyksen Euroopan unionin tuomioistuimelle esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on täsmentää asiaa koskevat tosiseikat ja Belgian lainsäädäntö.
- [kansallinen menettely] [alkup. s. 6]

IV KÄSITTELY

A Tosiseikat

[––]

Kantaja esittää, että Euroopan unionin tuomioistuimelle ilmoitetaan seuraavat tiedot:

- 1 UF harjoitti tammikuun 2002 ja joulukuun 2010 välisenä aikana kahta ammattia ja kuului kumulatiivisesti kahteen erilliseen järjestelmään:
 - Hän toimi osa-aikaisena (50 %) palkattuna assistenttina yliopistossa.
 - Hän toimi sivutoimisena asianajajana itsenäisenä ammatinharjoittajana Brysselin asianajajayhteisössä (Barreau de Bruxelles).

Tänä aikana UF kuului itsenäisten ammatinharjoittajien järjestelmään ja maksoi sosiaaliturvamaksuja sivutoimisena itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Kun otettiin huomioon UF:n itsenäisenä ammatinharjoittajana saamat tulot, kyseisiä sosiaaliturvamaksuja ei kuitenkaan laskettu sivutoimisena itsenäisenä ammatinharjoittajana tehdyn työn perusteella vaan päätoimisiin itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavan järjestelmän perusteella, ja niiden suuruudeksi saatiin 4 234,16 euroa vuodelle 2006.

- 2 UF synnytti 1.3.2006 lapsen [– –].
- 3 Hän sai palkattuna työntekijänä toukokuussa 2006 äitiyskorvausta bruttona 3 458,54 euroa.

Tämä määrä laskettiin palkattuihin työntekijöihin sovellettavan järjestelmän perusteella, toisin sanoen korvaus oli ensimmäisiltä 30 päivältä 82 prosenttia palkasta, jota hän sai työskennellessään puolipäivätyössä yliopistossa, ja tämän jälkeen 75 prosenttia samasta palkasta seuraavien kahden kuukauden aikana.

Äitiyskorvaus kattaa siis vain osan UF:n ammatillisesta toiminnasta eli hänen palkkatyönsä, ja sen määrä nettona on tässä tapauksessa noin 1 000 euroa kuukaudessa kolmen kuukauden ajalta.

UF ei sitä vastoin saanut minkäänlaista äitiyskorvausta työstään itsenäisenä ammatinharjoittajana vaan hän joutui paitsi lopettamaan työskentelyn myös jatkamaan sosiaaliturvamaksujen maksamista itsenäisenä ammatinharjoittajana, sillä maksuista vapauttamisesta äitiysloman ajaksi ei ole säädetty.

UF:n tosiasiallisesti saama äitiyskorvaus oli siis reilusti alle hänen tuolloin tienäänsä palkan, kun otetaan huomioon sekä hänen yliopistosta saamansa palkka että hänen tulonsa asianajajana. **[alkup. s. 7]**

Niistä yhdeksästä kuukaudesta, joiden aikana UF työskenteli vuonna 2006 (jäljelle jäävät kolme kuukautta oli laskettu äitiyslomaksi), UF sai bruttona 11 274,02 euroa palkkaa yliopistolta ja bruttona 27 480 euroa palkkioita asianajajan työstä.

[– –]

- 4 Jotta äitiyskorvaus kattaisi UF:n äitiysloma-ajan asianmukaisesti, hän haki [– –] itsenäisenä ammatinharjoittajana äitiysvakuutuksesta myönnettävää kiinteämääräistä äitiysavustusta.

Kiinteämääräinen äitiysavustus oli 2 041,91 euroa bruttona.

PARTENA, PARTENAMUT ja UNMLIBRES eivät ole vastanneet hakemukseen.

UF:llä ei ollut lupa harjoittaa minkäänlaista ammatillista toimintaa korvauksen kattaman ajanjakson aikana.

UF oli äitiyslomalla ja hän oli käyttänyt kokonaisuudessaan sekä synnytystä edeltävän että sen jälkeisen ajan kyseisestä lomasta, joten hän ei ollut työskennellyt kolmeen kuukauteen eli helmikuun 2006 lopun ja kesäkuun puolenvälin välisenä aikana.

UF kuitenkin maksoi tänä aikana edelleen sosiaaliturvamaksuja itsenäisenä ammatinharjoittajana, sillä maksujen määrä lasketaan vuosineljänneksittäin (UF oli näet työskennellyt itsenäisenä ammatinharjoittajana helmikuun 2006 loppuun ja kesäkuun puolivälistä 2006 alkaen).

- 5 UF:n neuvonantaja kääntyi 4.9.2006 päivätyllä kirjeellä PARTENAN puoleen äitiysvakuutuksesta myönnettävää kiinteämääräistä äitiysavustusta koskevan hakemuksen osalta.

PARTENA vastasi 25.9.2006 päivätyllä kirjeellä, että UF:n vakuutusyhtiö oli ottanut äitiysavustuksen maksettavakseen.

UF nosti kanteen kyseisestä päätöksestä 23.10.2006 [– –].

- 6 PARTENAMUT lähetti 25.10.2006 UF:lle lomakkeen, jolla tämä voisi hakea äitiysavustusta itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavasta järjestelmästä.

- 7 PARTENA vahvisti 9.11.2006 UF:n neuvonantajalle äitiysavustuksen epäämistä koskevan päätöksensä. **[alkup. s. 8]**

UF vaati 23.10.2006 jättämällään kannekirjelmällä, että ASBL PARTENA, UNION NATIONAL DES MUTUALITES LIBRES (UNMLIBRES) (jonka alaisuuteen PARTENAMUT kuuluu) sekä INASTI velvoitetaan yhteisvastuullisesti [– –] maksamaan 2 041,91 euroa itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettävänä kiinteämääräisenä äitiysavustuksena.

[oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen velvoittamista koskeva vaatimus]

- 8 [Kansallista menettelyä koskevia tietoja]

- 9 Tribunal du travail du Brabant wallon, division Nivelles (Vallonian Brabantin työoikeudellisten asioiden alioikeus, Nivellesin jaosto, Belgia) on 11.5.2017 antamallaan päätöksellä:

– [– –]

– ennen asian ratkaisua esittänyt Euroopan unionin tuomioistuimelle kaksi ennakkoratkaisukysymystä.

[– –] **[alkup. s. 9]** [– –] [ennakkoratkaisukysymysten toistaminen]

Tribunal du travail du Brabant wallon aikoo viitata tähän tosiseikkojen arviointiin.

B Asiaa koskevat oikeussäännöt ja ennakkoratkaisukysymykset

1. Äitiysvakuutuksesta myönnettävä kiinteämääräinen avustus ja riittävä korvaus

Kantaja täsmentää:

Belgiassa sosiaaliturvajärjestelmä on alun alkaen osa niin sanottua bismarckilaista perinnettä. Järjestelmä mielletään erityisesti vakuutusjärjestelmänä.

- 1° Järjestelmä kattaa työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä työn menettämisen eli työttömyyden, työhön kykenemättömyyden, työntekijän kuoleman tai eläkkeelle jäämisen seuraukset.
- 2° Järjestelmä rahoitetaan työntekijöiden ja työnantajien maksamilla sosiaaliturvamaksuilla.
- 3° Järjestelmään voivat kuulua sen rahoittamiseen osallistuneet henkilöt eli ne, jotka ovat työskennelleet ja maksaneet sosiaaliturvamaksuja riittävän kauan.
- 4° Järjestelmää hallinnoivat työntekijöitä ja työnantajia edustavat tahot.

”Vakuuttamisperiaate” vaikuttaa etuuksien saamista koskevan oikeuden luonteeseen ja sosiaaliturvamaksujen maksuvelvollisuuteen.

Etuuksia saadaan vastikkeena järjestelmän rahoitukseen osallistumisesta. Oikeus etuuksien saamiselle riippuu siten lähtökohtaisesti vain kahdesta asiasta: siitä, onko työntekijä osallistunut rahoitukseen riittävällä panostuksella, sekä siitä, ovatko riskit toteutuneet. Oikeuden saamisen yksityiskohtaiset säännöt ovat tosin moninaiset. Järjestämässä ei kuitenkaan tällä tavoin mielletynä oteta huomioon etenkin meriitteihin tai tarpeen tasoon liittyviä edellytyksiä.

Maksuilla puolestaan varmistetaan, että vakuutus kattaa vakuutuksen piiriin kuuluvat riskit. Maksut synnyttävät oikeuden etuuksiin. Sama pätee yksityisiin vakuutuksiin liittyviin maksuihin. Maksunsa maksanut työntekijä voi siten vedota subjektiiviseen oikeuteen saada sosiaaliturvaetuuksia sellaisina kuin niistä säädetään lailla. Hänellä ei sitä vastoin ole subjektiivista oikeutta maksujen suhteen: hän ei voi vaatia niiden palauttamista eikä vaatia maksettuja maksuja vastaavaa etuutta.

Sosiaaliturvaetus äitiysloman yhteydessä [alkup. s. 10]

- 2 Belgiassa äitiysloma kuuluu pakollisen terveydenhoitovakuutuksen piiriin. Belgian oikeuskäytännössä (perustuslakituomioistuimen 28.3.2013 antama tuomio nro 51/2013) on jo aiemmin todettu, että Belgian lainsäädäntö on pakollisen terveydenhoitovakuutuksen yhteydessä perustuslain 10 ja 11 §:n vastainen, koska työntekijällä, joka työskentelee puolipäiväisesti palkattuna työntekijänä ja puolipäiväisesti itsenäisenä ammatinharjoittajana, ei Belgian lainsäädännön

nojalla ole oikeutta jäädä pois vain toisesta työstä työhön kykenemättömyyden perusteella, jolloin kyseinen työntekijä joutuu lopettamaan kaiken ammatillisen toimintansa, vaikka työhön kykenemättömyys liittyy vain toiseen työhön.

Belgian lainsäädännössä säädetään kahdesta erillisestä järjestelmästä työntekijän työn ja sen mukaan, kuuluuko työntekijä palkattuihin työntekijöihin vai itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavan sosiaaliturvajärjestelmän piiriin.

Palkatuille työntekijöille maksettavia korvauksia koskevat Belgian oikeuden merkitykselliset säännökset ovat:

- **Terveydenhoidon pakollisista vakuutuksista ja korvauksista 14.7.1994 annetussa laissa** (loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités) säädetään äitiyskorvaukseksi kutsutun etuuden maksamisesta palkatuille työntekijöille, ja maksamisen nimenomainen edellytys on, että he ovat lopettaneet kaiken ammatillisen toiminnan (113 §).
- Terveydenhoidon pakollisista vakuutuksista ja korvauksista annetun lain täytäntöönpanosta 3.7.1996 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal du 3 juillet 1996 portant exécution de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnité) (tuolloin sovelletussa muodossa) puolestaan säädetään seuraavaa: ”Äitiyskorvauksen määrä vahvistetaan 79,5 prosenttiin yhtenäistetyn lain 113 §:n 3 momentissa tarkoitetusta menetetyistä palkasta, ja sitä maksetaan äitiysloman 30 ensimmäisen päivän ajalta sellaisena kuin tästä lomasta säädetään yhtenäistetyn lain 114 ja 115 §:ssä, ja 75 prosenttiin samasta palkasta mainitun loman 31. päivästä alkaen.

Yhtenäistetyn lain 86 §:n 1 momentin 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut oikeudenhaltijat saavat kuitenkin (äitiyssuojelua koskevan) ajanjakson 30:ltä ensimmäiseltä päivältä äitiyskorvausta, jonka suuruus on 82 prosenttia edellä mainitusta menetetyistä palkasta, ilman että on tarpeen soveltaa edellä mainitussa 113 §:n 3 momentissa säädettyä palkan rajoitusta.”[– –]

Itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevat Belgian oikeuden merkitykselliset säännökset ovat:

- Itsenäisille ammatinharjoittajille ja heidän avustaville puolisoilleen tarkoitetun vahinkovakuutuksen ja äitiysvakuutuksen käyttöönotosta 20.7.1971 annetun kuninkaan päätöksen (arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants) 94 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä (voimassa 1.1.2003 alkaen) säädetään kiinteämääräisen äitiyskorvauksen myöntämisestä itsenäisille ammatinharjoittajille.
- Edellä mainitun kuninkaan päätöksen 97 §:ssä säädetään kuitenkin seuraavaa: ”Äitiysavustuksesta vähennetään korvaukset, joita oikeudenhaltijalla on oikeus hakea terveydenhoidon pakollisista vakuutuksista ja korvauksista 14.7.1994 annetun yhtenäistetyn lain nojalla (93 §:ssä säädetty äitiyslomaviikot).

Itsenäiset ammatinharjoittajat ovat velvollisia jatkamaan koko äitiysloman ajan sosiaaliturvamaksujen maksamista ja siten osallistumaan itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavan järjestelmän rahoittamiseen. [alkup. s. 11]

Sellaisten työntekijöiden asemaa koskevat relevantit säännökset, jotka maksavat sosiaaliturvamaksuja sekä palkattuina työntekijöinä että sivutoimisinä itsenäisinä ammatinharjoittajina, sisältyvät 20.7.1971 annettuun kuninkaan päätökseen. Päätöksessä äitiyskorvauksen ulkopuolelle jätetään sivutoimiset itsenäiset ammatinharjoittajat sillä perusteella, että he eivät maksa sosiaaliturvamaksuja päätoimisesta työstä (tästä ei kuinkaan ole kyse käsiteltävässä asiassa) ja että heillä on lähtökohtaisesti oikeus äitiysavustukseen toisesta sosiaaliturvajärjestelmästä.

Edellä mainitun 20.7.1971 annetun kuninkaan päätöksen 3 §:ssä säädetään ulkopuolelle jättämisestä seuraavaa:

”Tällä päätöksellä käyttöön otettuun vakuutukseen ovat oikeutettuja:

1§ 27.7.1967 annetun kuninkaan päätöksen alaiset itsenäiset ammatinharjoittajat, lukuun ottamatta [– –]

b) henkilöitä, jotka eivät mainitun kuninkaan päätöksen 12 §:n 21 momentin nojalla ole velvollisia maksamaan yhtäkään maksua tai ovat velvollisia maksamaan ainoastaan alennetun maksun” (alleviivaus tässä).

Itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavasta sosiaaliturvajärjestelmästä 27.7.1967 annetun kuninkaan päätöksen nro 38 12 §:n 2 momentissa säädetään sivutoimisille itsenäisille ammatinharjoittajille kuuluvien maksujen määräytymisestä; kyseisen momentin sanamuoto on seuraava:

”Maksuvelvolliset, jotka lukuun ottamatta tämän päätöksen alaisuuteen johtavaa toimintaa, harjoittavat tavanomaisesti ja päätoimisesti muuta amatillista toimintaa, eivät ole velvollisia maksamaan yhtäkään maksua, jos heidän itsenäisinä ammatinharjoittajina 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun maksuvuoden kuluessa saamansa ansiotulot ovat alle 405,60 euroa. Jos kyseiset tulot ovat vähintään 405,60 euroa, maksuvelvolliset ovat velvollisia maksamaan vuosittaisia maksuja seuraavasti [– –].”

Mainitussa momentissa siis säädetään, että sivutoimiset itsenäiset ammatinharjoittajat eivät ole velvollisia maksamaan yhtäkään maksua tai että he ovat velvollisia maksamana ainoastaan alennettuja sosiaaliturvamaksuja.

Edellä mainitussa 20.7.1971 annetussa kuninkaan päätöksessä ei siten oteta huomioon itsenäisten ammatinharjoittajien maksamien sosiaaliturvamaksujen todellista määrää, eikä päätöksen nojalla voida siten ottaa huomioon sivutoimisten itsenäisten ammatinharjoittajien tosiasiallista tilannetta, vaikka heidän tilanteensa on sama kuin päätoimisten itsenäisten ammatinharjoittajien, jotka sivutoimisten

itsenäisten ammatinharjoittajien tavoin maksavat sosiaaliturvamaksuja päätoimisesta työstä maksettavan tason mukaan.

Samassa kuninkaan päätöksessä mainitaan toisaalta alennettuja maksuja maksavat itsenäiset ammatinharjoittajat, mutta tämä ei koske sivutoimisia itsenäisiä ammatinharjoittajia, joiden on maksettava maksuja, jotka lasketaan samalla tavalla kuin päätoimisten itsenäisten ammatinharjoittajien maksamat maksut; tätä perusteellaan sillä, että sivutoimisten itsenäisten ammatinharjoittajien tulot ylittävät tietyn enimmäismäärän (joka vaihtelee vuosittain).

2. Eriarvoiseen kohteluun johtavan päätöksen perusta käsiteltävässä asiassa: 20.7.1971 annettu kuninkaan päätös

UF esittää seuraavaa:

- 1 Edellä mainittua kuninkaan päätöstä, johon PARTENA perustaa UF:n äitiysavustuksen epäämistä koskevan päätöksensä, ei kantajan mukaan voida soveltaa, sillä se on syrjintäkiellon periaatteen ja äitiyssuojelua koskevien säännösten vastainen. [alkup. s. 12]

Kuninkaan päätös

- (1) aiheuttaa syrjintää osa-aikaisten sivutoimisesti työskentelevien itsenäisten ammatinharjoittajien (jotka maksavat maksuja kuin päätoimiset itsenäiset ammatinharjoittajat) sekä osa-aikaisten päätoimisesti työskentelevien itsenäisten ammatinharjoittajien välille, sillä osa-aikaiset päätoimisesti työskentelevät itsenäiset ammatinharjoittajat saavat äitiysavustuksen koko määrän, kun taas osa-aikaiset sivutoimisesti työskentelevät itsenäiset ammatinharjoittajat, jotka maksavat maksuja kuin työskentelisivät päätoimisesti, eivät saa lainkaan äitiysavustusta.

Tällaista syrjivää tilannetta on tarkasteltava äitiyssuojelun yhteydessä sellaisena kuin siitä säädetään toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä 19.10.1992 annetussa direktiivissä 92/85/ETY, jossa edellytetään, että on turvattava työntekijöiden palkan maksun jatkuminen ja/tai oikeus riittävään korvaukseen koko äitiysloman ajan; nyt vain osa-aikaiset päätoimisesti työskentelevät itsenäiset ammatinharjoittajat saavat riittävän korvauksen.

- (2) saa aikaan välitöntä syrjintää täysipäiväistä palkkatyötä tekevien työntekijöiden ja sellaisten työntekijöiden välillä, jotka yhdistävät täysipäiväisesti palkkatyön ja itsenäisen ammatinharjoittamisen, sillä ainoastaan ensiksi mainitut saavat riittävän korvauksen.
- 2 UF sai äitiyslomansa aikana terveydenhoidon pakollisista vakuutuksista ja korvauksista 14.7.1994 annettuun lakiin perustuvaa äitiyskorvausta. Käytännössä hän sai tietyn prosenttiosuuden palkatun puolipäiväisen työntekijän

ominaisuudessa tekemänsä työn perusteella lasketusta palkasta eli bruttona 3 458,54 euroa kolmen äitiyslomakuukauden ajalta, toisin sanoen nettona noin 1 000 euroa kuukaudessa.

Samana ajanjaksona (ja joulukuuhun 2010 asti) UF maksoi edelleen sosiaaliturvamaksuja sivutoimisena itsenäisenä ammatinharjoittajana. Tällä perusteella maksetut sosiaaliturvamaksut laskettiin päätoimisen itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella (eli 1 058 euroa vuosineljännekseltä).

UF ei kuitenkaan enää äitiyslomansa aikana ansainnut lainkaan tuloja itsenäisenä ammatinharjoittajana, sillä hän oli lopettanut työnteon huolehtiakseen äitiyslomalla lapsestaan.

Kuten edellä on todettu, itsenäinen ammatinharjoittaja on lisäksi velvollinen jatkamaan sosiaaliturvamaksujensa maksamista koko äitiyslomansa ajan etenkin tilanteessa, jossa, kuten UF:n tapauksessa, äitiysloma sijoittuu kahteen vuosineljännekseen (vuoden 2006 ensimmäinen ja toinen vuosineljännes), joiden aikana itsenäinen ammatinharjoittaja työskentelee sekä ennen äitiyslomaa että sen jälkeen.

Näin ollen UF haki itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitetun vahinkovakuutuksen ja äitiysvakuutuksen käyttöönotosta 20.7.1971 annettuun kuninkaan päätökseen perustuvaa äitiysavustusta täydentääkseen puolipäivätyössä palkattuna työntekijänä saamiaan korvaavia tuloja. **[alkup. s. 13]**

- 3 PARTENA epäsi UF:n äitiyskorvauksen sillä perusteella, että edellä mainitun kuninkaan päätöksen 97 §:ssä säädetään, että tästä äitiysavustuksesta vähennetään korvaukset, joita oikeudenhaltijalla on oikeus hakea terveydenhoidon pakollisista vakuutuksista ja korvauksista 14.7.1994 annetun lain nojalla.

PARTENAn päättelyn mukaan työntekijä, jolla on oikeus sairaus- tai työkyvyttömyysvakuutuskorvaukseen (tässä tapauksessa äitiysavustukseen), joka toimii useassa osa-aikatyössä (tässä tapauksessa palkattuna työntekijänä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana) ja maksaa sosiaaliturvamaksuja jokaisesta työstään, voi saada ainoastaan alennettua äitiyskorvausta ja pelkästään yhdestä osa-aikatyöstään (tässä tapauksessa pienen osan palkattuna työntekijänä saamastaan palkasta).

Tällaisen työntekijän velvollisuutena on lisäksi lopettaa kaikki ammatillinen toiminta, mutta hänellä ei ole oikeutta saada kaikkia työsuorituksiaan kattavaa äitiyskorvausta.

Edellä esitetystä seuraa, että kahta osa-aikatyötä tekevä ja sosiaaliturvamaksuja kummastakin työsuorituksestaan maksavalle työntekijälle myönnettävää alennettua äitiysavustusta ei voida pitää tarpeeksi suurena etuutena, jotta mainittu työntekijä pystyisi huolehtimaan omasta ja lapsensa toimeentulosta tarkoituksenmukaisissa terveysolosuhteissa ja takaamaan kelvollisen elintason.

Koska PARTENA epäsi UF:ltä kiinteämääräisen korvauksen, se käytännössä esti UF:ää saamasta konkreettisesti koko äitiyslomansa kattavaa riittävää etuutta, vaikka hän tosiasiallisesti maksoi maksuja kahteen sosiaaliturvajärjestelmään sekä palkattuna työntekijänä että itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Tribunal du travail du Brabant wallon hyväksyy edellä esitetyt kantajan selvitykset.

Mainittu tuomioistuin katsoo, että selvityksillä vastataan Euroopan unionin tuomioistuimen huomautuksiin; tämä ilmoitti 5.10.2017 antamallaan määräyksellä, että [– –] ennakkoratkaisupyyntöön tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat [yhteenvedo perusteluista, joiden nojalla unionin tuomioistuin jätti ennakkoratkaisukysymyksen tutkimatta].

Muistutettakoon vielä, että Euroopan unionin tuomioistuin totesi määräyksessään seuraavaa ”On kuitenkin huomattava, että ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella on mahdollisuus esittää uusi ennakkoratkaisupyyntö, kun se pystyy toimittamaan unionin tuomioistuimelle kaikki tiedot, joiden perusteella tämä voi ratkaista asian.” [alkup. s. 14]

Tribunal du travail du Brabant wallon katsoo, että se on jo toimittanut kaikki tiedot: kuten edellä todettiin, kantajan selvityksillä vastataan unionin tuomioistuimen huomautuksiin, ja tälle on syytä esittää jäljempänä esitetyt kaksi ennakkoratkaisukysymystä.

Näillä perusteilla

Tribunal du travail du Brabant wallon

[– –]

1) **esittää** Euroopan unionin tuomioistuimelle kaksi ennakkoratkaisukysymystä:

”1) Onko itsenäisille ammatinharjoittajille ja heidän avustaville puolisoilleen tarkoitetun vahinkovakuutuksen ja äitiysvakuutuksen käyttöönotosta 20.7.1971 annettu kuninkaan päätös perusoikeuskirjan 21 ja 23 artiklan, toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä 19.10.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY, miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5.7.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY (uudelleenlaadittu toisinto), miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin,

maatalousalalla toimivat ammatinharjoittajat mukaan lukien, ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivien naisten suojeluun raskauden ja synnytyksen perusteella 11.12.1986 annetun neuvoston direktiivin 86/613/ETY sekä osa-aikatyöstä 15.12.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/81/EY täytäntöön pannun osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen vastainen sen perusteella, että siinä ei säädetä riittävästä korvauksesta äitiysloman aikana itsenäisille ammatinharjoittajille, jotka työskentelevät osa-aikaisesti sivutoimisesti mutta maksavat maksuja kuin päätoimisesti työskentelevät itsenäiset ammatinharjoittajat, vaikka osa-aikaiset päätoimisesti työskentelevät itsenäiset ammatinharjoittajat saavat äitiysavustuksen koko määrän?

2) Onko itsenäisille ammatinharjoittajille ja heidän avustaville puolisoilleen tarkoitetun vahinkovakuutuksen ja äitiysvakuutuksen käyttöön otosta 20.7.1971 annettu kuninkaan päätös perusoikeuskirjan 21 ja 23 artiklan, toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä 19.10.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY, miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5.7.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY (uudelleenlaadittu toisinto), miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin, maatalousalalla toimivat ammatinharjoittajat mukaan lukien, ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivien naisten suojeluun raskauden ja synnytyksen perusteella 11.12.1986 annetun neuvoston direktiivin 86/613/ETY sekä osa-aikatyöstä 15.12.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/81/EY täytäntöön pannun osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen vastainen sen perusteella, että siinä ei säädetä riittävästä korvauksesta äitiysloman aikana täysipäiväisesti palkkatyön ja itsenäisen ammatinharjoittamisen yhdistäville työntekijöille, vaikka täysipäiväiset itsenäiset ammatinharjoittajat saavat äitiysavustuksen koko määrän?" [alkup. s. 15]

[asian käsittelyn keskeyttäminen]